


| | | |
|--|---|-----------------------|
|  Ajuntament de Barcelona | Consell Municipal de Benestar Social | Curs 2021-2022 |
| | Grup Treball de Salut | 20 d'abril de 2022 |
| | | 16:00h – 18:30h |

Resum sessió grup de treball Salut

Dia: 20 d'abril

Hora: 16:00 a 18:30

Lloc: C/València 344, entresol – espai 2

Ordre del dia:


- Intervenció d'en Jordi Amblàs. Coordinador del grup tècnic, encarregat d'impulsar i pilotar la creació de l'Agència d'Atenció Integrada Social i Sanitària i dels projectes prioritaris. Departament de Salut Generalitat
- Intervenció d'en Davide Malmusi. Director del Servei de Salut, Ajuntament de Barcelona.
- Intervenció de Conxita Peña. Directora d'Atenció al Ciutadà i Treball Social del CSB.
- Precs i preguntes.
- Debat i reflexions.

Assistents

| | |
|-------------------------------|---|
| Lidia Albert | Fundació "La Caixa" |
| Corina Albir Sánchez | FAVB Federació Associació de veïns i veïnes de Barcelona |
| Lucía Artaco | Agència de Salut Pública de Barcelona |
| Pau Berbel | Associació Contra el Càncer |
| Marta Carreras | FAVB Federació Associació de veïns i veïnes de Barcelona |
| Carme Carrera | Tècnica Departament Participació Social |
| Maria Estrada | Col·legi Oficial de Farmacèutics de Bcn-Societat Catalano Balear de Salut |
| Emilia Expósito | Coordinadora Usuaris Sanitat, Salut, Consum i Alimentació |
| Davide Malmusi | Direcció Programa de Salut Ajuntament de Barcelona |
| Cristina Mariano | Fundació Lliga Catalana d'Ajuda Oncològica-Oncolliga |
| Raquel Monllor | Membre consell IMPD |
| Encarna Muñoz | Membre consell IMPD |
| M ^a Angeles Moreno | Responsable Sanitat CCOO del Barcelonès |
| Conxita Peña | Consorti Sanitari de Barcelona |
| Isabel Ribas Seix | Fundesplai i Societat Catalano-Balear de Salut Pública |
| Ada Ruiz | Fundació Congrés Català de Salut Mental |
| Homero Val Pérez | Banco Farmacéutico |
| Montserrat Casamitjana | Coordinadora grup de treball de Salut |
| Sofia Ferre | Coordinadora grup de treball de Salut |
| Gina Grifoll | Secretaria tècnica CMBS |
| Eva Coll | Traductora llengua de signes |
| Judit Murgía | Traductora llengua de signes |

S'excusen

| | |
|-----------------------|---|
| Gemma Parramon | Societat Catalana de Psiquiatria i Salut Mental |
| Carme Santana | Ciudadanía |
| Mercè Vidal | Títol personal |
| Miquel Recasens Isart | Col·legi de Farmacèutics de Barcelona |
| Javier Vinzia | Banco Farmacéutico |

| | | |
|--|---|-----------------------|
|  Ajuntament de Barcelona | Consell Municipal de Benestar Social | Curs 2021-2022 |
| | Grup Treball de Salut | 20 d'abril de 2022 |
| | | 16:00h – 18:30h |

Resum de la sessió

Previ a la sessió es fa la presentació de la Carme Carrera, tècnica del Departament de Participació Social. Posteriorment, es presenta com a nou integrant al grup, en Pau Berbel representant de l'associació contra el càncer de Barcelona.

S'inicia la sessió amb la intervenció d'en Jordi Amblàs, que parlarà sobre l'Agència d'Atenció Integrada Social i Sanitària a Catalunya (AISS), de nova creació.

El fet de viure més anys, incideix en què s'acumulin més malalties, la majoria cròniques, i també la tendència a què es presentin diverses discapacitats. Aquest perfil, cada cop és més nombrós, i sovint va acompanyat de problemes econòmics, emocionals, cognitius i el sistema no estava dissenyat per atendre a aquest perfil de població, pel que es va veure la necessitat de plantejar una atenció integral.

Actualment, hi ha un compromís ferm polític per fer que això passi, i per això s'ha creat l'Agència d'Atenció Social i Sanitària. De fet, l'experiència de la Covid, ha servit per constatar que, en els llocs on s'ha portat a terme una atenció integrada, els resultats han estat millor.

Per aconseguir una atenció integrada com a element central, cal ser ambiciosos, transformar el sistema, però també cal ser realistes, és necessari un canvi en la gestió, canviar les dinàmiques que fa molts anys que es porten a terme, i per això es requereix un procés d'aprenentatge, avaluant el que funciona i el que s'ha de canviar. Canviar la mirada respecte a quins són els objectius en l'atenció a les persones.

Per portar-ho a terme, cal definir el perfil poblacional, compartir aquest mapa, treballant en equip des d'una perspectiva interdisciplinària, i donar suport, obtenint l'apoderament de les persones. És important compartir temps i espai dels diferents professionals que intervenen, i que el lideratge sigui compartit, decidint dinàmiques col·laboratives que donin resposta a les necessitats. Compartir la informació necessària per millorar les necessitats de les persones.

En aquest model (professionals i organització), hi ha dos elements clau: la governança i el finançament, sense deixar de banda el marc normatiu.

Hi ha un Consell assessor format per vint persones de l'àmbit social i sanitari, per definir quines són les característiques i les funcions de l'Agència. Un cop definides les funcions, caldrà decidir la normativa i l'avantprojecte, que es preveu que cap a finals d'any es pugui votar al Parlament.

Actualment, hi ha quatre línies prioritàries que s'estan desplegant:


- Atenció integrada en l'àmbit residencial. Com han de ser les residències, i tota l'atenció de llarga durada, fent una avaluació continua.
- Atenció domiciliària integrada social i sanitària. Consens del model d'atenció domiciliària, des d'una perspectiva conceptual de model, en funció de cada realitat territorial.
- Atenció integrada social i sanitària en salut mental. L'orientació global ha de ser la desinstitucionalització d'aquestes persones.
- Integració de sistemes d'informació socials i sanitaris. És transversal respecte a la resta. Compartir la informació.

Tanmateix, s'hauran d'anar incorporant progressivament noves línies de models d'AISS.

Queda palès que els recursos són importants, però la gran diferència està en les interconnexions.

L'Agència no és un objectiu en si mateix, és un instrument per fer l'atenció integrada.

A continuació en Dàvide Malmusi explica com el procés de Barcelona es troba en el marc de l'Agència. Es crea la Taula d'Atenció Integrada de Barcelona (2016-2018), encara però, que anteriorment ja hi havia projectes que estaven en marxa. Es decideix crear la Taula per donar impuls, es va fer un mapatge de tot el que s'estava fent, repassant els projectes que es portaven a terme, treballant la coordinació del món sanitari i social en l'àmbit local.

| | | |
|--|---|-----------------------|
|  Ajuntament de Barcelona | Consell Municipal de Benestar Social | Curs 2021-2022 |
| | Grup Treball de Salut | 20 d'abril de 2022 |
| | | 16:00h – 18:30h |

Temes que es van treballar:

- L'intercanvi de dades clíniques i socials, entre els serveis d'atenció primària i els serveis socials.
- Pla de retorn a domicili. Experiència pilot que finalment, per falta de finançament, ha quedat aturat.
- Coordinació de l'Atenció domiciliària i els centres d'atenció primària (principalment amb l'equip d'infermeria que fa atenció als domicilis).
- Acotar els criteris del funcionament de l'accés al Servei municipal d'Atenció a Urgències de la Vellesa (SAUV), que ofereix places de residència a les persones que estan en situació d'urgència social, des d'una vessant sociosanitària.
- Grup de treball de residències. Després de la pandèmia es va crear una oficina de residències per atendre les diferents problemàtiques.
- Teleassistència i atenció primària. S'ha establert un sistema perquè sigui més efectiva i directe la comunicació des del servei de teleassistència, vers els serveis d'atenció primària.
- Poder fer certificats que articulin el circuit en els casos de dependència energètica per motius de salut.

Amb la pandèmia, i això va fer que s'activessin nous plantejaments, i amb el nou pla de treball amb l'Agència es fa palès la importància de la coordinació i el treball en equip per fer una atenció integral, en un marc més estable per poder avançar.


Acaba el torn d'intervencions la Conchita Peña, que ens parla del Pla Social i Sanitari-Estratègia Operativa d'Intervenció Social i Sanitària Integrada a Barcelona. El Consorci Soci Sanitari de Barcelona, es va plantejar que a l'estratègia dels projectes que s'estaven treballant, calia donar més entitat i crear un paraigua i un context que permetés que els projectes evolucionessin. El Pla va sorgir el 2020 a demanda del Consorci, on es van incorporar més treballadores socials per formar un equip més enfocat a desenvolupar totes les línies de treball social. L'aparició de la covid, va permetre que tota l'estructura se centrés en la creació d'un comitè d'emergència d'atenció social dintre de salut, que va convertir en realitat les estratègies d'atenció integrada, donant resposta a les diverses necessitats a conseqüència de la covid. Poder ser operatius en el territori per oferir una atenció integrada social i sanitària.

L'operativitat del Pla s'emmarca en quatre eixos:

- La constitució de l'Òrgan Tècnic de Treball Social Sanitari de Barcelona i els 4 Comitès Operatius Territorials. Connecta els diferents nivells d'atenció per tal de portar a terme en el territori una atenció integrada.
- Els acords i projectes consensuats en el marc de la Taula d'Atenció Integrada Social i Sanitària de Barcelona.
- Desplegament territorial de les diferents línies prioritzades pel PAISS.
- Desenvolupament de projectes transversal a través de la creació de l'Oficina d'Atenció Integrada de Barcelona, per poder implementar aquesta estructura en el territori que permeti portar a terme tots els projectes.

Les línies estratègiques del Pla són:

- Òrgan tècnic de treball social sanitari. Definir els circuits del sistema.
- Atenció a les violències. Impulsar i liderar des de la salut els circuits contra la violència a Barcelona
- Atenció a persones vulnerables. Vetllar per l'equitat i la justícia social en l'atenció a la salut. Quins són els factors que determinen que la persona vulnerable tingui dificultat per accedir a una cobertura sanitària.
- Programes de mediació intercultural. Atendre a les persones que tinguin dificultat idiomàtica o que tinguin una concepció diferent de la salut, per garantir que rebin la millor atenció.

| | | |
|--|---|-----------------------|
|  Ajuntament de Barcelona | Consell Municipal de Benestar Social | Curs 2021-2022 |
| | Grup Treball de Salut | 20 d'abril de 2022 |
| | | 16:00h – 18:30h |

- Atenció social covid - post covid. L'impacte sanitari i social va ser descomunal. Es va treballar conjuntament per definir circuits, criteris, valoracions socials, treballant coordinadament i establint circuits perquè els recursos arribessin a tota la població afectada directament.

Per donar resposta a les línies prioritàries que es marcaran junt amb l'Agència i totes les parts implicades, es treballarà des de l'Oficina d'Atenció Integrada de Barcelona, ja que es considera l'estructura que pot facilitar l'assoliment d'aquests projectes. Les línies són:

- Cures integrades en el domicili
- Intercanvi de dades socials i sanitàries de ciutat. En aquest sentit, Barcelona és pionera d'aquest sistema, però ha de ser més expansiu. No està funcionant igual a tots els territoris, els hospitals encara tenen dificultat per poder accedir a tota la informació de la persona.
- Salut mental. Col·laborar en una comissió multidisciplinària i interdepartamental dels casos complexos per trobar la millor sortida en cada situació.
- Cures integrades en residències de gent gran. Es va crear durant la pandèmia, i hi ha connexions que es van establir i continuen funcionant. Dins del marc social i sanitari, es vol fer una guia de les bones pràctiques i transparència.

L'òrgan tècnic té una estructura que permet implicar i mobilitzar els professionals adients en el sistema per fer els projectes. En el Pla 2021/2025 es contempla l'estratègia de l'atenció social i sanitària integrada.

Debat

La Montserrat Casamitjana agraeix la intervenció dels tres ponents i dona pas a les preguntes i el debat.


- Es fa menció de les dificultats que tenen les persones sordes per accedir a l'atenció social i sanitària integrada. Falta formació interna vers als professionals. Falten més serveis i recursos destinats a atendre a aquestes persones i cobrir les seves necessitats.

Resposta Jordi: La qualitat de l'atenció a les persones, i l'estat del benestar es mesura per la capacitat de donar resposta a les persones i especialment a les més vulnerables. L'Agència no serà una resposta única, ha d'incorporar aquest plantejament de forma clara. S'estan constituint taules estables de treball amb entitats que representen a diferents sectors. També s'està creant un grup de participació ciutadana, on els seus components, validaran tot allò que es faci, des de la perspectiva de l'Agència, i tindran la potestat d'assenyalar les prioritats. En Jordi convida a que hi hagi una representació de les persones sordes en aquesta taula que s'està constituint.

- Es destaca la importància del tema de la governança. En aquest sentit, en psiquiatria hi ha molta dificultat en consensuar el model comunitari i l'atenció mèdica. El reconeixement tècnic i mèdic és necessari. Clarificar el tipus de govern que es vol. Reconeixement social d'un determinat tipus de model.

Resposta Jordi-El grup de treball de salut mental està enfocat en treballar en aquesta línia, més comunitària, de desinstitucionalització.

- Es planteja la necessitat que el món sanitari i social estiguin connectats per ser operatius. Es fa menció de l'estudi de l'observatori de salut mental de Catalunya, sobre les conseqüències de l'estat socioeconòmic en la salut dels menors, destaca que si se'ls hi hagués atès d'una altra manera, haurien disminuït les intervencions en salut. Des del punt de vista de la pobresa farmacèutica, és un problema estructural, al qual se li donen respostes conjunturals (petits ajuts). Aquí entren molts factors, i no sols és responsabilitat de l'Ajuntament i Generalitat, segurament han d'haver-hi canvis legislatius que permetin als col·lectius més vulnerables a rebre l'atenció necessària gratuïta, és un tema complex. L'Agència hauria de definir funcions, que pugui ajudar a definir què li toca a cadascú dels àmbits, qui ha de resoldre els problemes socials i sanitaris.

| | | |
|--|---|-----------------------|
|  Ajuntament de Barcelona | Consell Municipal de Benestar Social | Curs 2021-2022 |
| | Grup Treball de Salut | 20 d'abril de 2022 |
| | | 16:00h – 18:30h |

Resposta d'en Jordi-El plantejament de l'Agència és avançar mentre s'aprèn. Potser no és tant dir a qui li toca, sinó, com es dona una resposta compartida, car però, s'ha de concretar.

- La Conchita Peña, fa menció de la importància de treballar proactivament, amb una mirada de visió integrada. Articular quines necessitats no cobertes té la persona i ajustar els tempos de les intervencions que s'hagin de fer. Connectar els diferents sistemes, que tenen els seus propis objectius, i diferents sistemes de finançament, és complexa, però és un repte que cal mirar d'assolir.
- Es fa una reflexió sobre l'àmbit residencial i de domicili, que es tracten per separats. La derivació que es fa d'una persona que està a casa i ha d'anar de casa a una residència, no està definida, potser caldria una visió més integrada.

Resposta d'en Jordi-Cal repensar tot el model de l'atenció de llarga durada, i això inclou les transmissions entre domicili i residències. És un tema que està sobre la taula.

- Es manifesta que potser, la mirada de l'Agència és més assistencial, i menys preventiva i comunitària. En l'àmbit social hauria de ser quelcom més del que hi ha actualment, i ara es té l'oportunitat de fer créixer entre tots, aquesta visió comunitària.

Resposta d'en Jordi-És un tema d'escenaris, en l'actualitat es prioritzen temes molt bàsics, i no ha de ser aquesta l'única funció. Cal anar en direcció a aquesta visió comunitària.

- Es fa palès que hi ha experiències d'iniciatives territorials que han funcionat molt bé amb "les persones de baix". En aquest sentit, en l'òrgan tècnic de l'Ajuntament de Barcelona, actualment no hi ha ningú de serveis socials, però està prevista la incorporació, igual que altres perfils professionals. Cal reforçar el seu rol i crear un espai de compartició professional d'apoderament, i s'està treballant en aquesta línia.

Resposta d'en Jordi-L'atenció integrada de veritat és la que es produeix entre els professionals, en el fons, va de relacions interpersonals, les institucions han de ser facilitadores.

- Es planteja que estem integrats en un sistema universal i un altre que quasi no ho és. Per altra banda, s'està fent treballar als professionals sanitaris i socials, amb càrregues de treball, reconeixements professionals i salarials molt diferents, i això són dificultats que s'han de tenir presents. Cal enfortir que aquesta integració sigui possible, perquè no hi hagi sentiment d'inferioritat per part, majorment, dels treballadors/es de l'àmbit social.

Resposta d'en Jordi- Importància de ser conscient del que passa i fer un pla concret per resoldre-ho, malgrat que sigui complicat portar-ho a terme. Hi ha moltes diferències, no tan sols en l'àmbit social, en el cas per exemple dels convenis que tenen el personal d'infermeria dels centres residencials.

- Es fa la consulta sobre si en l'atenció integrada, s'ha tingut en compte a les persones que tenen autisme o altres discapacitats, i si existeix alguna residència destinada a atendre a aquestes persones.


Resposta Conchita-Hi ha centres destinats a atendre malalties mentals, on hi tenen cabuda diferents patologies.

- Es planteja de quina manera es pot incorporar el tercer sector, si es creu que és interessant incorporar el voluntariat.

Resposta d'en Jordi- S'estan portant a terme reunions amb el tercer sector per fer un debat al respecte. El voluntariat ha de tenir un rol en el procés d'atenció integral, però encara cal definir com ha de ser.

- Es fa la demanda explícita per saber si hi ha iniciatives per tractar el càncer amb una mirada integral. Habitualment, es tendeix a hospitalitzar i s'obliden altres necessitats.

Resposta d'en Jordi-Des de la perspectiva sanitària, cal no posar tant èmfasi en la malaltia, i més en les necessitats de les persones. En tots els casos, s'ha de donar una resposta integrada a les necessitats que requereixen una doble mirada.

| | | |
|--|---|-----------------------|
|  Ajuntament de Barcelona | Consell Municipal de Benestar Social | Curs 2021-2022 |
| | Grup Treball de Salut | 20 d'abril de 2022 |
| | | 16:00h – 18:30h |


En Davide destaca que la pobresa ha creat unes necessitats de salut que cal veure com s'aborden des dels sistemes. Per altra banda, el tema dels cuidadors s'ha treballat bastant des de l'Ajuntament, com cuidar-les i com es pot avançar conjuntament.

Des del col·legi de farmacèutics, destacar que cal tenir en compte als farmacèutics comunitaris com a grans detectors de temes socials. No estan dins del sistema, i s'ha de tenir en compte aquesta figura en temes de prevenció, promoció, de seguiment de malalties cròniques ... a nivell assistencial hi ha un gran ventall de possibilitats i s'està treballant en molts projectes, i un dels hàndicaps que sempre hi ha, és el de compartir aquesta informació. Això permetria una resposta ràpida, de fet s'ha vist que ha funcionat durant la pandèmia.

Des de l'Agència, s'està treballant en com fer processos d'apoderament mutu entre els diferents professionals. Compartir la visió i la narrativa, la metodologia de treball de cada disciplina, tot això forma part del procés de canvi.

La Sofia dona les gràcies per l'assistència i intervencions de tots els assistents, i conclou ressaltant la importància que és la relació entre els diferents professionals, i que comparteixin l'atenció, destacant la informació com a element fonamental per assolir una atenció social i sanitària integral per atendre les necessitats de les persones, i que faciliti la feina als professionals. El canvi de finançament com a element clau perquè es pugui avançar, malgrat que no serà fàcil aconseguir-ho.

En la tramesa d'aquesta acta s'adjunten els documents exposats que han compartit els ponents amb el grup de treball.

| | | |
|---|---|-----------------------|
|  Ajuntament de Barcelona | Consell Municipal de Benestar Social | Curs 2021-2022 |
| | Grup Treball de Salut | 20 d'abril de 2022 |
| | | 16:00h – 18:30h |